

Open brief

Het is tijd voor een verbod op glyfosaat

Beste leden van de Vlaamse, Waalse en federale regering,

In de jaren '70 bracht Monsanto Roundup uit. Een gewasbeschermingsmiddel met als actieve stof glyfosaat dat, vooral door de ontwikkeling van bijbehorende resistente gewassen, razend populair werd in de landbouwsector. Veertig jaar later regent het klachtzaken tegen de producent. Al jaren woedt de discussie over de schadelijkheid van glyfosaat. Het staat vast dat glyfosaat schadelijk is voor de biodiversiteit. De toxicologische effecten voor bijen en bestuivers zijn het bekendst, maar ook tal van andere dieren, zoals verschillende vis- en vogelsoorten, lijden er onder.

Op vlak van gezondheid omschrijft de Wereldgezondheidsorganisatie glyfosaat bovendien als 'waarschijnlijk kankerverwekkend'. Hierover is veel discussie. Eerder wees de Hoge Gezondheidsraad op de nood aan een "gecontroleerde, geplande en progressieve afbouw van glyfosaat, in het belang van de volksgezondheid". Wij wijzen er op dat het risico niet enkel gebaseerd kan worden op basis van de kankerverwekkende eigenschappen van glyfosaat, maar ook op basis van de interactie met andere stoffen die in bepaalde pesticiden, zoals Roundup, toegevoegd worden.

Glyfosaat wordt zowat overal aangetroffen. In water en bodem wordt het afgebroken tot aminomethylfosfonzuur of kortweg AMPA. Door het meten van glyfosaat en AMPA krijgt men een zicht op de blootstelling aan glyfosaat in de afgelopen dagen. Het Vlaamse biomonitoringsprogramma toont dat glyfosaat bij 42% van de jongeren gedetecteerd wordt. Bovendien werd duidelijk dat bij wie binnen een straal van 2 kilometer van een landbouwzone woont, méér glyfosaat in het lichaam wordt teruggevonden. Een rapport van UNICEF (2021) stelt dat 8,9% van de Belgische kinderen in een gebied woont met een hoog risico op pesticidenverontreiniging, daarmee staat België op de vierde plaats van alle OESO-landen.

De precieze draagwijdte van de gezondheidsrisico's van glyfosaat staat niet voor 100% vast. Wel kan met zekerheid worden gesteld dat het gebruik ervan niet zonder gevaar is. Vanuit gezondheidsstandpunt is het heel begrijpelijk dat landbouwers kiezen om het zonder glyfosaat te doen. Het EFFAT, de koepelorganisatie van meer dan 100 vakbonden die o.a. landbouwers en loonwerkers in de sector in Europa vertegenwoordigt, riep in 2021 al op tot een volledige ban van glyfosaat ter bescherming van hun gezondheid. Dat mag niet verbazen: personen die langdurig (beroepsmatig) worden blootgesteld aan hogere

doses pesticiden, lopen volgens een groeiend aantal studies gemiddeld meer risico op de ziekte van Parkinson. Alleen de toepassing van het voorzorgsbeginsel is hier verdedigbaar.

De overheid moet daarom haar verantwoordelijkheid nemen en de blootstelling van burgers en het leefmilieu aan potentieel schadelijke stoffen voorkomen. Dit kan ze doen door het voorzorgsprincipe centraal te stellen en het gebruik van glyfosaat in zijn geheel te verbieden. Een glyfosaatvrije landbouw is mogelijk. Biologische landbouwers bewijzen dat al jaren, en het beleid kan landbouwers nog sterker ondersteunen naar minder pesticidengebruik.

Dit jaar moet Europa beslissen of de onkruidbestrijder in gebruik mag blijven, op basis van een nieuwe risicobeoordeling. Ondertussen hebben al meer dan 7.000 burgers hun bezorgdheid geuit over de verlenging van glyfosaat. Een blijvende blootstelling van burgers, boeren en milieu aan deze risicovolle stof is onaanvaardbaar. **Wij vragen dat België op Europees niveau tegen de verlenging van de vergunning van glyfosaat stemt, en ook zelf haar verantwoordelijkheid neemt en de verkoop en het gebruik van glyfosaat door professionele gebruikers verbiedt in België.**

Ondertekend door:

1. BioForum
2. Boerenforum
3. Bond Beter Leefmilieu
4. BOS+
5. Broederlijk Delen
6. Canopea
7. Cellule Environnement de la Société Scientifique de Médecine Générale
8. Christelijke Mutualiteit
9. CSA-Netwerk
10. Dryade
11. FIAN Belgium
12. Greenpeace
13. Grootouders voor het klimaat
14. Humundi - SOS FAIM
15. Join For Water
16. Kom Op Tegen Kanker
17. Koninklijke Vlaamse Imkerbond
18. Liberale Mutualiteiten
19. Limburgse Milieukoepel
20. Linked.Farm
21. Ministerie voor Natuur
22. Natagora

23. Werkgroep Natuurlijk Imkeren - WNI
24. Natuurpunt
25. Natuur.koepel
26. Neutrale Ziekenfondsen
27. Onafhankelijke Ziekenfondsen
28. Parkili
29. Pomona vzw
30. Reset.Vlaanderen
31. Rikolto
32. Solidagro
33. Solidaris
34. UNICEF België
35. Velt
36. Vitale Rassen
37. Vlaams Bijeninstituut
38. Vlaamse Parkinsonliga
39. Voedsel Anders
40. Vogelbescherming Vlaanderen
41. Vzw Durme
42. Waterland
43. Watercoalitie
44. Wervel
45. West-Vlaamse Milieufederatie
46. WWF